

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی		ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
سال سوم آموزش متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۸۸			
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸				اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات						نمره
الف: زبان‌شناسی (۴ نمره)							
۱	هر تکواژ یا واژه برای این که تولید شود یا از زبان‌های بیگانه به زبان فارسی راه یابد، باید از صافی قواعد زبان عبور کند.						۰/۲۵
۲	الگوی هجایی واژه‌ی « مؤذن » را بنویسید.						۰/۷۵
۳	در مصراع « سپر بر سر آورد شیر اله » واژه‌ی « سپر » مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی زبان شده است؟						۰/۵
۴	معنای غیر مستقیم یک واژه چگونه استنباط می‌شود؟						۰/۵
۵	یک واژه مثال بزنید که به کلی از زبان امروز حذف شده است.						۰/۲۵
۶	صورت کامل سرواژه‌ی « نهاجا » را بنویسید.						۰/۵
۷	اساسی‌ترین نقش زبان چیست؟						۰/۵
۸	آیا می‌توان بیت زیر را شعر منظوم دانست؟ چرا؟ هنگام تنگ‌دستی در عیش کوش و مستی کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را						۰/۷۵
ب: نگارش (۵ نمره)							
۹	به ثبت خلاصه مذاکرات یک گروه، شورا و صنف در بخش‌های اداری و شرکت‌های خصوصی و نهادهای آموزشی، گفته می‌شود.						۰/۲۵
۱۰	« سند » چه نوع نوشته‌ای است؟						۰/۵
۱۱	دو ویژگی « دانش‌نامه‌ی جهان اسلام » را بنویسید.						۰/۵
۱۲	بیت زیر را به نثر بازگردانی کنید. اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای						۰/۷۵
۱۳	تفاوت نوشته‌های « تحقیقی » با « تحلیلی » در چیست؟						۱
۱۴	جمله‌ی زیر را با ذکر دلیل ویرایش کنید.						۱
۱۵	« در سیستم نوین آموزش و پرورش، پیشنهادات منطقی دانش‌آموزان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. » به کمک ضرب‌المثل « شتر در خواب بیند پنبه دانه » مطلبی طنز آمیز بنویسید. (در چهار سطر)						۱
پ: دستور زبان (۸ نمره)							
۱۶	در عبارت: « حافظ، غزل سرای توانا، از تعلقات دنیا چشم پوشید. » الف) تعداد واژه را مشخص کنید.						۰/۲۵
	ب) عبارت فوق چند تکواژ دارد؟						۰/۲۵
	پ) کدام یک از تکواژهای عبارت فوق، وابسته‌ی اشتقاقی است؟						۰/۲۵
	ت) « از » چه نوع تکواژی است؟ (نوع دقیق تکواژ را بنویسید.)						۰/۵
	ث) در عبارت فوق کدام نقش تبعی به کار رفته است؟ آن را مشخص کنید.						۰/۵
۱۷	در جمله‌ی: « باد آرام آرام برگی را از شاخه انداخته بود. » الف) فعل جمله را از نظر ساختمان بررسی کنید.						۰/۲۵
	ب) زمان فعل جمله را (با حفظ شخص) به « مضارع التزامی » تبدیل کنید.						۰/۲۵
	پ) جمله را به صورت ناگذر بنویسید.						۰/۵
« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »							

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۸۸		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			
۱۸	۱	۰/۵	با توجه به جمله‌ی: « ایرانیان با ادبیات ارزشمند خود به فرهنگ بیگانگان می‌تازند. » الف) نمودار صحیح جمله‌ی فوق را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید. ب) کدام گروه از جمله‌ی فوق قابل حذف است؟ چرا؟	
۱۹	۰/۲۵	۰/۲۵	در جمله‌ی: « در جشن تولد دوستم یک جلد رمان به او تقدیم کردم. » الف) فعل جمله را از گونه‌ی مؤذنه به گونه‌ی معمولی تبدیل کنید. ب) « جلد » چه نوع وابسته‌ی وابسته‌ای است؟	
۲۰	۰/۲۵	۰/۲۵	در کدام یک از ترکیب‌های زیر، تکیه میانی به تدریج حذف شده است؟ الف) کاردستی ب) کارخانه ج) کتاب‌دار د) خداشناس	
۲۱	۰/۵	دو واژه‌ی « چشمه » و « سبزه » از نظر ساختمان چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟		
۲۲	۱	۰/۷۵	در عبارت زیر: « دادستان این اداره از طریق پرس‌وجو با خبرنگاران گوش‌به‌زنگ توانست با دادگری، حکم منطقی بدهد. » الف) واژگان « مرکب » و « مشتق - مرکب » را بیابید. ب) وابسته‌ی وابسته را بیابید، نام آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.	
۲۳	۰/۷۵	اجزای سازنده‌ی واژه‌ی « خودنویس » را در الگوی « + ← » قرار دهید.		
ت: املا و بیاموزیم (۳ نمره)				
۲۴	۰/۲۵	کدام یک از جمله‌های زیر در شعر و نثر ادبی کاربرد دارد؟ الف) درختان را آب دادم. ب) درخت‌ها را آب دادم.		
۲۵	۰/۲۵	وجود چه عاملی در مصراع زیر منجر به شیوه‌ی بلاغی شده است؟ « خواهد به سرآمد غم هجران تو یا نه؟ »		
۲۶	۰/۱۵	در واژه‌ی دو تلفظی « مهربان » شکل دو هجایی آن کاربرد بیشتری دارد یا سه هجایی آن؟ چرا؟		
۲۷	۰/۲۵	در مصراع زیر، کدام تلفظ درون کمانک، تلفظ معیار محسوب می‌گردد؟ « (کرامت - گرامت) کن درونی درد پرورد »		
۲۸	۰/۲۵	یک واژه‌ی فارسی مثال بزنید که در آن « ابدال » صورت نوشتاری یافته است.		
۲۹	۰/۱۵	در عبارت زیر دو غلط املایی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید. « هر ایرانی فارسی‌دان در کلام بیهقی موسیقی پرتأثیری حس می‌کند. در نتیجه، نثر وی زنده و پرتحرک از آب درآمده است و به اقتضای مقام، حرکت و وقار و فرودی آشکار دارد. آن‌جا که موضوع، مستلزم عمل و اندیشه است، لهن بیهقی آرام است و سنگین و عبرت‌انگیز. »		
۳۰	۱	در گروه کلمات زیر، چهار واژه غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید. گماشته و منسوب - طیب خوش - قانع و متقاعد - آرام و بی دغدغه - ازآبه‌ی زمان - شخص مسلوب الاراده - حوزه‌ی عرفان - خلع صلاح - وزر و وبال - ضیعتک حلال - درر و لعالی - هیبوط و صعود - ستایشگر و سناگو		
۲۰	جمع نمره			